

Универзитет у Крагујевцу

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

Број: 81/1
20.01.2021. године

Декан Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, на основу члана 53. и 73. Статута Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, и члана 15. став 3. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, донео је 20.01.2021. године

РЕШЕЊЕ

Ставља се на увид јавности урађена Докторска дисертација и Извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Александра Антића, студента докторских академских студија, под насловом:

„Специфичности радноправног положаја локалних службеника“

објављивањем на Сајту и у Библиотеци Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, а Извештај Комисије и на Сајту Универзитета у Крагујевцу, у трајању од 30 дана.

О б р а з л о ж е њ е

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата Александра Антића, образована Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу, Број: IV-02-714/32 од 14.10.2020. године, доставила је Факултету Извештај о оцени урађене докторске дисертације (Број: 81 од 15.01.2021. године). Уз Извештај, Комисија је доставила и примерак урађене докторске дисертације.

Сагласно члану 40. став 8. Закона о високом образовању („СГ РС“ бр. 88/17...6/20) члана 46. Статута Универзитета у Крагујевцу и члана 53. Статута Факултета, члан 15. став 2. Правилника о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, по добијеном позитивном мишљењу надлежних органа Универзитета у Крагујевцу, Факултет ставља на увид јавности достављени Извештај.

Имајући у виду наведено, донео сам решење како гласи у диспозитиву.

Решење доставити:

- Сајт и Библиотека,
- Универзитет у Крагујевцу,
- Архива.

ПРИДАНО: 15.01.2021	
Општина	Број

81

**ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ**

Предмет: Извештај о оцени урађене докторске дисертације
"Специфичности радноправног положаја локалних
службеника" кандидата Антић Александра

Одлуком Већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу бр. IV- 02-714/32 од 14.10.2020. године, формирана је Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације „Специфичности радноправног положаја локалних службеника“ кандидата Антић Александра, у саставу: др Жељко Мирјанић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Бањој Луци ужа научна област радно и социјално право (председник Комисије), др Сенад Јашаревић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Новом Саду ужа радноправна научна област, и др Бојан Урдаревић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Крагујевцу ужа радноправна научна област.

На основу прегледа и анализе урађене докторске дисертације, Комисија подноси следећи

И З В Е Ш Т А Ј

I ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Основни биографски подаци

Антић Александар је рођен у Косовској Митровици 25.03.1989. године. На Правном факултету Универзитета у Крагујевцу основне студије завршио је 28.02.2013. године и стекао звање дипломираног правника. Прву годину докторских студија уписао је 30.10.2013. године, на јавноправној и теоријскоправној ужој научној области.

У периоду од 11.07.2011. год до 11.10. 2011. год. био је запослен као пословни секретар и саветник за јавне набавке у „Удружењу понуђача Србије“.

Од 2010. године до 2013. године је повремено волонтерски радио ради стицања практичних знања и пружања бесплатне правне помоћи социјално угроженом становништву у канцеларији за пружање бесплатних правне помоћи, која функционише у оквиру града Крагујевца.

Од 01.12.2012. до 01.12.2013. године радио је као сарадник стечајног управника. Био је ангажован на административноправним пословима у више привредних друштава у стечају.

У периоду од 01.12.2013. године до 01.10.2014. године, радио је као секретар средње стручне школе „Свети Архангел“.

Радни однос на Правном факултету Универзитета у Крагујевцу засновао је 01.10.2014. године у звању сарадника у настави.

У звање асистента на ужој радноправној научној области изабран је 01.10.2018. године.

Од 01.10.2016. године је радно ангажован као одговорни уредник и правни саветник за област радних односа у привредном друштву „Образовни информатор“.

Радно је ангажован као правни саветник више привредних друштава.

Власник је консултантске агенције од 14.08.2017. године.

Учествовао је као предавач на више десетина стручних скупова и као организатор великог броја стручних скупова везаних за област радних односа у јавном и приватном сектору.

Учествовао је као предавач на више научних скупова.

Аутор је више десетина стручних радова и великог броја научних радова и једног практикума.

2. Научноистраживачки рад кандидата

Кандидат је написао и објавио следеће радове:

- А. Антић, „Питање дискреционог овлашћења полицијских службеника у вези са полицијским радњама“, у Зборнику радова са међународног научног скупа "Правна држава и стручност процесних субјеката као инструмент супростављања криминалитету" организованом од 21. до 23. 04. 2015. године у Крагујевцу, УДК: 351.74/.76, COBISS.SR-ID: 513203632, стр. 613-629 (Категорија M31).
- A. Antić, „The connection between the departments of the state administration and the local unites departments of the self-government in the Republic of Serbia in doing its tasks due to original authoriti“, Decentralization policies : reshuffling the scene : [proceedings of the] International conference, Dubrovnik, Croatia, 7-10 May 2015, organised by Institute for Public Administration, Croatia.- Str. 1-17.
- А. Антић, "Утицај мерит система на радноправни положај државних службеника у светлу службеничке политике у Републици Србији" у часопису "Правна ријеч", бр. 42/2015, ISSN: 1840-0272 SG=B 134P, COBISS (Категорија M52).
- Д. Рончевић, А. Антић, "Радноправни положај локалних службеника у Србији и земљама региона" у часопису Радно и социјално право : часопис за теорију и праксу радног и социјалног права ISSN: 1450-5800.- Год. 19, бр. 2 (2015), стр. 79-98 (Категорија M53).
- А. Антић, "Радноправни статус узбуњивача - међународни, компаративни и национални аспект" у часопису, Правни живот : часопис за правну теорију и праксу ISSN: 0350-0500.- Год. 64, књ. 577, бр. 11 (2015), стр. 365-376 (Категорија M51).
- А. Антић, „Електронска комуникација и положај запослених“, Правни живот: часопис за правну теорију и праксу ISSN: 0350-0500.- Год. 65, књ. 585, бр. 11 (2016), стр. 365-376 (Категорија M51).
- А. Антић, „Специфичност система напредовања полицијских службеника у Србији“ у часопису Годишњак Факултета безбедности за 2015. год. ISSN: 1821-150X SG=B Ч 150, COBISS.SR-ID: 512615093, стр. 201-213 (Категорија M53).
- А. Антић, „Правна природа управних радњи државних службеника“, Правни информатор, бр. 4/2016, ISSN: 1450-7137 SG=B 166P, COBISS.SR-ID: 513214128, стр. 22-28.

- А. Антић, „Приказ књиге Наука о управи“, ТЕМЕ, Вол. XL, бр. 1/2016, УДК: 342.9, COBISS.SR-ID: 513237680, стр. 439-441.
- Р. Брковић, А. Антић, „Заштита права на приватност запослених“, Зборник радова, Научни скуп са међународним учешћем, "Људска права између идеала и изазова садашњости", Косовска Митровица, 2016, Правни факултет, Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, главни и одговорни уредник Марија Крвавац, УДК: 341.231.14(082), COBISS.SR-ID: 224201996, стр. 717-731 (Категорија M31).
- Р. Брковић, Б. Урдаревић, А. Антић, „Практикум за радно и социјално право“, ЈП Службени гласник, Београд, ISBN: 978-86-519-0063-4 (брош.), COBISS.SR-ID: 227115020, стр. 397.
- Д. Рончевић, А. Антић „Уговор без одређеног радног времена (zero hour contract)“, Радно и социјално право: часопис за теорију и праксу радног и социјалног права.- Год.. XX, бр. 1 (2016), ISSN: 1450-5800 SG=B 150P, COBISS.SR-ID: 513236656, стр. 229-244 (Категорија M53).
- Д. Рончевић, А. Антић, К. Томашевић, „Престанак радног односа полицијских службеника у Србији и појединим земљама региона“, у часопису Годишњак Факултета безбедности за 2016. год, УДК: 351.74-054.36:005.956.6(497.11), COBISS.SR-ID: 512847797, стр. 411-423 (Категорија M53).
- А. Антић „Инвестирање у друштвено одговорно пословање у циљу заштите социјално угрожених“, Међународни научни скуп, „Правна сигурност као поспешујући фактор за директне стране инвестиције“ Правни факултет, Универзитет у Крагујевцу, уредници Станко Бејатовић, Радован Вукадиновић, Вељко Турањанин, COBISS.SR-ID: 513316784, УДК: 005.35:334.4334.4, стр. 423-436 (Категорија M31).
- Р. Брковић, А. Антић, „Кадровски план и планирање кадрова у државним органима, органима аутономне покрајине и јединицама локалне самоуправе“, Правна ријеч : часопис за правну теорију и праксу ISSN: 1840-0272.- Год. XIV, Бр. 50 (2017), стр. 423-436 (Категорија M52).
- А. Антић, „Репрезентативна бирократија и њена заступљеност у службеничком систему Србије“, Зборник радова "Национално и међународно право - актуелна питања и теме" = Collection of Papers "National and International Law - Current Issues and Topics". Том 2, COBISS.SR-ID: 235900428, УДК: 351.081(497.11), стр. 357-372 (Категорија M31).
- А. Антић, „Новине у уређењу радноправног положаја запослених у јавним службама у Србији“, Зборник радова "Универзално и особено у праву" Правни факултет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица 2018, Том 1, 978-ISBN: 86-6083-053-3, стр. 425-443 (Категорија M31).
- Б. Урдаревић, А. Антић, „Радноправни положај директора установа у јавном сектору“, Радно и социјално право : часопис за теорију и праксу радног и социјалног права ISSN: 1450-5800 SG=B 150P.- Год. XXII, бр. 1 (2018), стр. 191-206 (Категорија M52).
- А. Антић, „Институт мировања радног односа у правном систему Србије“, Правни живот : часопис за правну теорију и праксу ISSN: 0350-0500 SG=68P.- Год. 67, књ. 609, бр. 11 (2018), стр. 345-357 (Категорија M51).
- Б. Урдаревић, А. Антић, „Систем плата запослених у јавним службама у Србији“, Зборник радова института за јавну управу, Загреб, 2019, стр. 124-140 (Категорија M14).

- Више десетина стручних радова објављених у часопису „Правни саветник“, ISSN 1820-6646 = Правни саветник (Београд), COBISS. SR-ID 145713420.

**II ОЦЕНА РАДА У СКЛАДУ СА КРИТЕРИЈУМИМА ПРАВИЛНИКА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ О ПРИЈАВИ, ИЗРАДИ И ОДБРАНИ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ, ОДНОСНО ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ
ПРОЈЕКТА (21. ст. 14)**

1. Опис докторске дисертације

Докторска дисертација кандидата Антић Александра обухвата 224 страна компјутерски обрађеног текста (формат А4, фонт Times New Roman, проред 1), од чега је 203 страна текста, 17 страна коришћене литературе, са 207 библиографских јединица, на 8 страна наведена је коришћена литература поређена по азбучном, а на 9 страна по абецедном реду.

Структуру рада чине следеће целине:

УВОД

I. ЗНАЧАЈ ТЕМА ЗА НАУЧНО ИСТРАЖИВАЊЕ.....	1
II. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ИСТРАЖИВАЊА.....	2
III. ПОСТАВЉАЊЕ ПРОБЛЕМА ИСТРАЖИВАЊА.....	3
IV. ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА.....	3
1. ПОЈАМ ЈАВНИХ, ДРЖАВНИХ И ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА И ЕЛЕМЕНТИ СЛУЖБЕНИЧКОГ СТАТУСА ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА.....	4
2. УТИЦАЈ ДРУШТВЕНИХ ПРОМЕНА НА РАДНОПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА.....	4
3. КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА РАДНОПРАВНОГ ПОЛОЖАЈА ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА.....	4
4. РАДНОПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.....	5
V. ХИПОТЕТИЧКИ ОКВИР ИСТРАЖИВАЊА.....	6
VI. МЕТОДИ НАУЧНОГ ИСТРАЖИВАЊА.....	7
1. ПОЈАМ ЈАВНИХ СЛУЖБЕНИКА.....	8
2. ПОЈАМ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА.....	13
3. ПОЈАМ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА.....	16
3.1. ИЗАБРАНА ЛИЦА У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ И ТЕРИТОРИЈАЛНОЈ АУТОНОМИЈИ.....	17
3.2. ПОСТАВЉЕНА И БИРАНА ЛИЦА.....	18
3.3. НАМЕШТЕНИЦИ У ЈЕДИНИЦАМА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ И ТЕРИТОРИЈАЛНЕ АУТОНОМИЈЕ.....	20
3.4. ЛОКАЛНИ СЛУЖБЕНИЧКИ СИСТЕМ.....	21

3.4.1. КЛАСИФИКАЦИОНИ СИСТЕМ.....	21
3.4.2. ПЛАТНИ СИСТЕМ.....	22
3.4.3. СИСТЕМ НАПРЕДОВАЊА.....	23
3.4.4. ВРСТЕ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИЧКИХ СИСТЕМА	25
3.4.5. РЕПРЕЗЕНТАТИВНА БИРОКРАТИЈА	26
3.4.6. СИСТЕМ ПОДЕЛЕ ПЛЕНА (SPOILS SYSTEM)	28
3.5. МЕРИТ СИСТЕМ (MERYT SYSTEM)	28
4. СЛУЖБЕНИЧКИ ОДНОС ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА	30
4.1. СТУПАЊЕ У СЛУЖБУ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА	31
5. ЕЛЕМЕНТИ СЛУЖБЕНИЧКОГ СТАТУСА ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА	33
5.1. ПРОФЕСИОНАЛНОСТ	34
5.2. СТАЛНОСТ	36
5.3. ЈАВНОПРАВНА ОВЛАШЋЕЊА	39
5.4. ОДНОС ПРЕМА ГРАЂАНИМА	40
5.5. ПОСЕБАН ПРАВНИ РЕЖИМ	43
5.6. ПОСЛОДАВАЦ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА	44
1. ГЛОБАЛИЗАЦИЈА	50
1.1. ПОЈАМ ГЛОБАЛИЗАЦИЈЕ	50
2. ГЕНЕРАТОРИ ГЛОБАЛИЗАЦИЈЕ	52
2.1. РАЗВОЈ КОМУНИКАЦИОНИХ СРЕДСТАВА	52
2.2. МАСОВНИ МЕДИЈИ	54
2.3. МИГРАЦИЈЕ	57
2.4. МУЛТИНАЦИОНАЛНЕ КОРПОРАЦИЈЕ И ЈЕДИНСТВЕНА ЕКОНОМСКА ТРЖИШТА	59
2.5. ПОЛИТИЧКЕ ПРОМЕНЕ	62
3. СТАВОВИ О ГЛОБАЛИЗАЦИЈИ	65
3.1. СКЕПТИЦИ	65
3.2. ХИПЕРГЛОБАЛИСТИ	66
3.3. ТРАНСФОРМАЦИОНАЛИСТИ	68
4. НОВИ ЈАВНИ МЕНАЏМЕНТ	69
4.1. ПОЈАМ НОВОГ ЈАВНОГ МЕНАЏМЕНТА	69
4.2. ЦИЉЕВИ НОВОГ ЈАВНОГ МЕНАЏМЕНТА	71
4.3. НОВИ ЈАВНИ МЕНАЏМЕНТ И ПРОМЕНЕ У УПРАВЉАЊУ ЈАВНИМ СЛУЖБЕНИЦИМА У ЈАВНОЈ УПРАВИ	73
5. ТРАНЗИЦИЈА	77

5.1. ПОЈАМ ТРАНЗИЦИЈЕ	77
5.2. УТИЦАЈ ТРАНЗИЦИЈЕ НА РАДНОПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА	79
1. МЕЂУНАРОДНИ СТАНДАРДИ РАДА И РАДНОПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА	81
1.1. ОПШТИ ОСВРТ НА МЕЂУНАРОДНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ РАДА	81
1.2. НОРМАТИВНА ДЕЛАТНОСТ МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАДНОПРАВНИ СТАТУС ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА	83
1.2.1. КОНВЕНЦИЈА МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА БРОЈ 151. И ПРЕПОРУКА БРОЈ 159	84
2. АКТИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАДНОПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА	87
2.1. УГОВОР О ФУНКЦИОНИСАЊУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ	88
3. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У ЕВРОПСКИМ ЗЕМЉАМА	92
3.1. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У САВЕЗНОЈ РЕПУБЛИЦИ НЕМАЧКОЈ	92
3.2. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У РЕПУБЛИЦИ ФРАНЦУСКОЈ	99
3.3. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У УЈЕДИЊЕНОМ КРАЉЕВСТВУ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И СЕВЕРНЕ ИРСКЕ	105
3.4. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У ДРЖАВАМА БИВШЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ	111
3.4.1. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У РЕПУБЛИЦИ СЕВЕРНОЈ МАКЕДОНИЈИ	112
3.4.2. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У РЕПУБЛИЦИ ЦРНОЈ ГОРИ	113
3.4.3. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ	115
3.4.3.1. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ	116
3.4.3.2. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	117
3.4.3.3. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У БРЧКО ДИСТРИКТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	119
3.4.4. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У РЕПУБЛИЦИ ХРВАТСКОЈ	120
3.4.5. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У РЕПУБЛИЦИ СЛОВЕНИЈИ	121
1. ИСТОРИЈСКИ ОСВРТ НА РАДНОПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У СРБИЈИ	123
1.1. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА ДО ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА	123
1.2. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА ИЗМЕЂУ ДВА СВЕТСКА РАТА	129
1.3. ПОЛОЖАЈ ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА	133
2. ПОЗИТИВНО - ПРАВНО РЕГУЛИСАЊЕ РАДНОПРАВНОГ ПОЛОЖАЈА ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У СРБИЈИ	136

2.1. ПРИМЕНА ОПШТИХ ПРОПИСА О РАДУ НА УРЕЂЕЊЕ РАДНОПРАВНОГ ПОЛОЖАЈА ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА У СРБИЈИ	139
2.2. ПОЛОЖАЈ ФУНКЦИОНЕРА	142
2.3. НАЧЕЛА ДЕЛОВАЊА СЛУЖБЕНИКА	144
2.4. ПРАВА И ДУЖНОСТИ СЛУЖБЕНИКА	145
2.4.1. ОДРЕЂИВАЊЕ ПЛАТЕ ЛОКАЛНИМ СЛУЖБЕНИЦИМА	147
2.5. СПРЕЧАВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА	149
2.6. ВРСТЕ РАДНИХ МЕСТА ЛОКАЛНИХ СЛУЖБЕНИКА	152
2.6.1. ПОЛОЖАЈИ	154
2.6.2. ИЗВРШИЛАЧКА РАДНА МЕСТА	157
2.6.3. РАДНА МЕСТА НАМЕШТЕНИКА	160
2.7. ТРАЈАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА	161
2.8. ПОПУЊАВАЊЕ РАДНИХ МЕСТА	162
2.8.1. КАДРОВСКИ ПЛАН И ПОСТУПАК ПОПУНЕ РАДНИХ МЕСТА	162
2.8.2. ИНТЕРНИ КОНКУРС ЗА ПОПУНУ РАДНИХ МЕСТА	164
2.8.3. ПРЕУЗИМАЊЕ	166
2.8.4. ЈАВНИ КОНКУРС	167
2.8.4.1. ПОПУЊАВАЊЕ ПОЛОЖАЈА	167
2.8.4.2. ПОПУЊАВАЊЕ ИЗВРШИЛАЧКИХ РАДНИХ МЕСТА	168
2.9. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И ОСОСОБЉАВАЊЕ	171
2.9.1. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ	171
2.9.2. ДОДАТНО ОБРАЗОВАЊЕ	175
2.9.3. ПРИПРАВНИЦИ	176
2.9.4. СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И СТРУЧНИ ИСПИТ	177
2.10. ОЦЕЊИВАЊЕ И НАПРЕДОВАЊЕ СЛУЖБЕНИКА	179
2.10.1. ОЦЕЊИВАЊЕ СЛУЖБЕНИКА	179
2.10.2. НАПРЕДОВАЊЕ СЛУЖБЕНИКА	181
2.11. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ СЛУЖБЕНИКА	182
2.11.1. ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК	183
2.11.2. ДИСЦИПЛИНСКЕ КАЗНЕ	185
2.12. ОДГОВОРНОСТ СЛУЖБЕНИКА ЗА ШТЕТУ	186
2.13. ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА	187
2.14. ПРЕСТАНАК ПОТРЕБЕ ЗА РАДОМ СЛУЖБЕНИКА	189
2.15. ЗАШТИТА ПРАВА СЛУЖБЕНИКА	191
2.15.1. ЗАШТИТА ПРЕД ПРВОСТЕПЕНИМ ОРГАНОМ	191

2.15.2. ЖАЛБЕНА КОМИСИЈА	192
2.16. УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА У ЛОКАЛНОЈ САМОУПРАВИ	191
ЗАКЉУЧЦИ.....	194
ЛИТЕРАТУРА.....	204
БИОГРАФИЈА.....	221

Докторска дисертација садржи четири главе, којима претходи увод, а следују закључак и литература.

У Уводу, који има 7 страна, одређен је значај теме за научно истраживање, утврђени су циљеви и задаци истраживања, постављен је проблем и ближе одређен предмет истраживања. У методолошко-хипотетичком оквиру постављене су четири хипотезе и одређени методи који ће бити коришћени у научном истраживању.

Прва глава дисертације носи назив „*Појам јавних, државних и локалних службеника и елементи службеничког статуса локалних службеника*“, има 40 страна и подељена је у пет одељка.

У првом делу обрађена су поједина општа питања, која се односе на одређивање појма јавних, државних и локалних службеника. То је било неопходно, како би се могло уочити шта је заједничко у погледу ових службеника, а шта представља специфичност појма локалних службеника.

Анализом правне теорије и различитих схватања о појмовима, локалног, државног и јавног службеника, настоји се одредити универзални појам локалног службеника уз дефинисање изабраних, постављених и бираних лица и намештеника у јединицама локалне самоуправе и територијалне аутономије.

Након тога обрађује се појам службеничког система као и класификационо, платни и систем напредовања. Потом се дефинише локални службенички систем и његове врсте и елементи.

Службенички однос локалних службеника је следећи елемент који је предмет истраживања у првом делу рада а коме је посвећен посебан одељак у првој глави рада. Након њега је то службенички статус локалних службеника и његови елементи оличени у професионалности, сталности, јавноправним овлашћењима, односу према према грађанима, посебном правном режиму и послодавцу локалних службеника.

Друга глава дисертације, под називом „*Утицај друштвених промена на радноправни положај локалних службеника*“, написана је на 31 страни и има пет одељака.

У другом делу рада аутор истражује друштвене појаве, које су утицале на радноправни положај локалних службеника.

На почетку друге главе у првом одељку аутор се осврнуо на глобализацију, која представља један незаустављив процес и производи последице на бројне појединце, државе и друштва, па и на локалне службенике.

У другом одељку извршено је појмовно одређење глобализације, па је након тога указано на главне генераторе глобализације попут развоја комуникационих средстава, масовних медија, миграција, мултинационалних корпорација и јединствених тржишта, политичких промена и основне карактеристике сваког од претходно наведених генератора глобализације.

Надаље у трећем одељку аутор анализира ставове о глобализацији и њихова основна обележја, које износе скептици, хиперглобалисти и трансформационалисти.

Потом у четвртом одељку аутор дефинише појам новог јавног менаџмента указује се основне елементе његових циљева и утврђује се повезаност између новог јавног менаџмента и промене у управљању јавним службеницима у јавној управи.

На крају друге главе у петом одељку предмет истраживања је транзиција. Одређује се њен појам и утицај транзиције на радноправни положај локалних службеника.

Трећа глава дисертације под насловом „*Компаративна анализа радноправног положаја локалних службеника*“, има 42 стране текста и има три одељка.

Трећи део дисертације је посвећен компаративној анализи радноправног положаја локалних службеника.

У првом одељку аутор утврђује и анализира међународне стандарде рада од значаја за радноправни положај локалних службеника. Предузима општи осврт на Међународну организацију рада и њену нормативну делатност која је битна за радноправни положај локалних службеника, а посебно на Конвенцију Међународне организације рада број 151. и Препоруку број 159.

Након тога у другом одељку предмет истраживања је Уговор о функционисању Европске Уније и његови чланови који су значајни за радноправни положај локалних службеника.

Потом у трећем одељку аутор анализира положај локалних службеника у појединим европским државама и то у Савезној републици Немачкој, Републици Француској и Уједињеном краљевству Велике Британије и Северне Ирске. Након тога предмет анализе је радноправни положај локалних службеника у државама бивше Југославије, тј. Републици Северној Македонији, Републици Црној Гори, Босни и Херцеговини, Републици Хрватској и Републици Словенији. Утврђују се основна обележја локалних службеника у посматраним државама, њихове заједничке карактеристике али и особености.

Четврта глава дисертације, која носи наслов „*Радноправни положај локалних службеника у Републици Србији*“, има 71 страна и подељена је у два одељка.

Четврта последња глава рада посвећена је истраживању радноправног положаја локалних службеника у Републици Србији.

На почетку четврте главе у првом одељку аутор предузима историјски осврт на положај локалних службеника до првог светског рата, између два светска рата и после другог светског рата. У свакој од посматраних епоха указује се на најзначајније правне акте који су били битни за уређење положаја локалних службеника али и политичке, економске и друштвене околности које су утицале на њихов статус.

Потом у другом одељку аутор анализира позитивноправно регулисање положаја локалних службеника у Србији.

Указује на најзначајније опште акте који су значајни за радноправни статус локалних службеника, међу којима је најбитнији Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Утврђује сличности у погледу уређења положаја између државних службеника, лица запослених у општем режиму радног односа и локалних службеника, као и специфичности локалних службеника у односу на претходно посматране категорије лица.

Анализира најзначајније институте из Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе и других општих правних аката, који су од значаја за уређење положаја локалних службеника, као и релевантну судску праксу и мишљења надлежних министарстава.

На крају указује на поједине проблеме у пракси и даје предлоге за њихово решавање и за побољшање радноправног положаја локалних службеника у Републици Србији у будућности.

У закључку дисертације, који има 10 страна, кандидат сумира резултате рада и уобличава предлоге за измену законских одредби везаних за радноправни положај локалних службеника. Теоријски ставови и предлози за додградњу легислативе

систематизовани су у тематске целине које прате систематику дисертације, и односе се на појам јавног, државног и локалног службеника, елементе службеничког система, елементе службеничког односа, положај локланог службеника у Републици Србији, посматраним државама Европе и региона.

2. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у научној области

Значај локалних службеника за друштво и државу у целини последњих деценија расте. Иако своју делатност врше у оквиру јединица локалне самоуправе, које нису директно подређене државном извршном апарату с обзиром на постојање одређене мање или веће самосталности у односу на централну власт, локални службеници су битни како за функционисање јединица локалне самоуправе, тако и за нормално функционисање државе по дубини. Такође, тенденција многобројних држава ка повећаној децентрализацији, не може доживети реализацију без квалитетних локалних службеника.

Оправданост рада, како теоријска тако и практична, налази се првенствено у актуелности проблематике. Радниправним положајем локалних службеника и његовим утицајем на ефикасност локалне самоуправе аутори се баве већ дуги низ година, док је на подручју Србије ситуација знатно другачија. Тек последњих година је објављен један број чланака и стручних радова из претходно наведене области. На основу тога, истраживање садржано у раду кандидата има научну и друштвену оправданост, која се огледа у решавању проблема са којим су суочени локлани службеници у свом свакодневном раду али и имајући у виду то да бројни елементи везани за њихов статус још увек нису прецизно уређени.

Будући да је закон који уређује радноправни положај локалних службеника донет недавно не постоји превише истраживања која су посвећена студиознијој анализи положаја локалних службеника. Од значаја је уџбеник проф. др Милана Влатковића, проф. др Радоја Брковића и доц. др Ђоана Урдаревића, „Службеничко право“, с обзиром да је један његов део посвећен теорији и пракси локалног службеничког система.

Поред претходно наведеног уџбеника у Србији не постоји научна и стручна литература која у потпуности обрађује радноправни положај локалних службеника.

Поред наведених, посебну пажњу заслужују и следећи радови: Брковић Р., Радни однос државних службеника Србије и компаративни радноправни стандарди, Правни систем Србије и стандарди Европске уније и Савета Европе. Књ. 1.- Стр. 329-341, Крагујевац, 2006 Брковић Р., Упоредноправна анализа службеничког система Републике Србије, Усклађивање правног система Србије са стандардима Европске уније. Књ. 2.- Стр. 379-391, Крагујевац, 2014, Влатковић М., Институти кретања у служби у ЗДС, Радно и социјално право бр. 1-6/2006, Београд, Влатковић М., Јавни службеник у вршењу јавне службе, Радно и социјално право, бр. 1-6/2005, Београд, Влатковић М., Начела деловања државних службеника, Радно и социјално право број 1/2007, Београд, Влатковић М., Начелна и основна питања положаја јавног службеника, Правна пракса бр. 10/2005, Београд, Влатковић М., Појам јавног и државног службеника у законодавној еволуцији после Другог светског рата, Зборник са научног скупа, Радни однос државних службеника, Центар за радно и социјално право Правног факултета у Крагујевцу, 2006, Влатковић М., Специфичности радног односа запослених у државним органима, Радно и социјално право, бр. 4-7 /2003, Marčetić G., Javni službenici i tranzicija, Društveno veleučilište u Zagrebu - Konrad Adenauer, Zagreb,

2005, Marčetić G., Menadžment ljudskih potencijala u javnoj upravi i novi Zakon o državnim službenicima, Europeizacija uprave i primjena Zakona o državnim službenicima, Foretić, D. (ur.), Novi informator, Zagreb, 2006. Str. 45-61., Marčetić G., O prijedlozima statusa državnih službenika, Aktualnosti u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i državnoj službi, Davorka F. (ur.), Novi informator, Zagreb, 2014., Marčetić G., Prijedlozi za utemeljenje jedinstvenog službeničkog sustava u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Novo službeničko zakonodavstvo u lokalnoj samoupravi, Đulabić, V. (ur.), Institut za javnu upravu, Zagreb, 2009, Marčetić G., Službenici u suvremeno doba, Javna uprava – nastavni materijali, Društveno veleučilište u Zagrebu, Zagreb, 2006, Marčetić G., Upravljanje ljudskim potencijalima – ocjena stanja i prijedlozi za poboljšanje, Hrvatska država i uprava - stanje i perspektive, Pusić, E. (ur.), Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Znanstveno vijeće za državnu upravu, pravosuđe i vladavinu prava, Zagreb, 2008, Marčetić G., Upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi, Zagreb, 2007, Mastronardi, P. and K. Schedler, New Public Management in Staat und recht, Haupt Verlag, 2004, Wade E. and A. Bradly, Constitutional and Administrative the Human Potential for Public Sector Performance, World Public Sector Report, 2005, Wegener A., Komparativna analiza statusa zaposlenih u lokalnoj samoupravi u evropskim zemljama, poseban izveštaj za pripremu Zajma za razvoj javnog sektora, Berlin, 2006, Wirtz B., Piehler R. and Rieger V., E-Government Portal Information Performance and the Role of Local Community Interest. Empirical Support for a Model of Citizen Perceptions, Public Administration Quarterly, Spring 2016, 2016,

Обзиром на чињеницу да се овим радовима студиозно и аналитички обрађују питања која чине тему докторске дисертације, очигледно је да су они били значајан ослонац за израду дисертације кандидата Антић Александра и за њену надоградњу у деловима интересантним за област радног и службеничког права. Основно становиште за проучавање ове материје у дисертацији јесу и искуства оних земаља у којима се уређује радноправни положај локалних службеника.

Током истраживања уз помоћ одговарајућих метода утврђен је тренутан радноправни положај локалних службеника у Србији и државама које су предмет компаративне анализе. Компаративним методом одређено је место локалног службеничког система Србије.

У дисертацији је наведено да је неопходно постојања засебно уређног радноправног положаја локалних у односу на државне службенике. Упркос бројним сличностима, између претходно наведних запослених у јавном сектору, постоје специфичности које оправдавају засобно уређење радноправног положаја локалних службеника и постојање локалног службеничког система у Србији.

Такође, у раду кандидата Антић Александра одређена су обележја која локалне службенике чине специфичним у односу на остала запослена лица. Кандидат их је и теоријски их објаснио и анализирао.

У раду је аутор утврдио у којој мери су глобализација и транзиција утицале на радноправни положај локалних службеника. Одредио је место локалних службеника у друштву и њихов значај у локалној зајеници.

На основу изложеног можемо рећи да данас радноправни положај локалних службеника представља једну од главних аорти службеничког система. Уведен у великом броју држава, радноправни положај локалних службеника је различито регулисан. Сходно томе, неопходно је да се на једном месту обраде систематски и свеобухватно специфичности радноправног положаја локалних службеника и укаже на њихов несумњив значај и велике могућности у раду локалне самоуправе и остварењу права и интереса грађана.

Имајући у виду претходно речено, тема овог рада, која је интердисциплинарног карактера је од значаја за науку радног и службеничког али и управног права. Значај ове теме произилази из последица, које настају у поступку остваривања и заштите права и дужности локалних службеника и које утичу на степен остваривања права на релацији локална самоуправа и грађани, а он представља мерило демократичности државе.

3. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у научној области

Већ смо истакли да је кандидат изашао изван постојећих теоријских класификација локалних службеника, као и да се бавио темом која није била предмет анализе у већем обиму у нашем научном простору, при чему је детаљно и систематски утврдио специфичности радноправног положаја у односу на остале јавне службенике и запослене у општем режиму радних односа. Управо је та класификација послужила као темељ за постављање структуре докторске дисертације, што јој даје атрибут оригиналне систематике.

Солидно прикупљену научноистраживачку грађу кандидат зналачки користи, а сам избор стране литературе указује да је рад самосталан. Ставове, идеје и мишљења других аутора коректно наводи, без обзира да ли их користи у интегралном тексту или се само на њих позива, чиме се јасно раздвајају од оних који припадају писцу дисертације. Из ставова које заузима и предлога које чини јасно се уочава његов мисаono-логички пут, који показује да су настали као резултат његових сопствених промишљања. Изнети закључци и учињени предлози за доградњу и осавремењавање српског радног и службеничког права у доброј мери су другачији од савременика, а кад су истоветни са већ познатим гледиштима, разликују се у аргументацијама. У расправама о бројним спорним питањима везаним за радноправни положај локалних службеника, кандидат је испољио научну самосталност и показао да се аргументовано могу заступати ставови који иду у правцу модернијих схватања радноправних института у домену радноправног положаја локалних службеника.

Такође, Комисија је имала увид у Оцену ментора о Извештају о провери оригиналности докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта и Извештај о провери оригиналности докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта. Имајући у виду садржину претходно наведених аката, Комисија сматра да из истих произилази да је докторска дисертација Антић Александра оригинално научно дело.

Сви наведени разлози уверили су Комисију да је докторска дисертација оригинални научни рад кандидата Антић Александра.

4. Преглед остварених резултата рада кандидата у научној области

Кандидат је у свом досадашњем научно-истраживачком раду написао и објавио више десетина научних и стручних радова из уже радноправне научне области. Нарочиту пажњу завређују следећи радови, који су у вези са темом докторске дисертације:

- 1) АНТИЋ, Александар. Радноправни положај пензионера у Србији, *Правни живот*, ISSN 0350-0500. - Год. LXVIII, књ. 617, бр. 11 (2019), стр. 607-618. [COBISS.SR-ID 513558448], (Категорија M51);

Лица могу бити корисници различитих пензија, тј. инвалидске, породичне и старосне. У зависности од тога коју пензију користе радно ангажовање пензионера је искључено (инвалидска пензија), ограничено (породична пензија) или дозвољено (старосна пензија). Радно ангажовање старосних пензионера (укључујући и оне који су остварили право на превремену старосну пензију) није ограничено нашим позитивноправним прописима. Радно ангажовање старосних пензионера дозвољено је и у јединицама локлане самоуправе, а што значи да старосни пензионер може бити локални службеник. Радно ангажовање лица која су остварила право на инвалидску пензију у принципу је искључено, осим у случају професионалних војних лица која су изгубила способност за професионалну војну службу, а породичних пензионера ограничено. У раду аутор као најактуелније питање поводом радног ангажовања пензионера означава плаћање здравственог осигурања.

- 2) АНТИЋ, Александар. Институт мировања радног односа у правном систему Србије. *Правни живот: лист за правна питања и праксу*. ISSN 0350-0500. - Год. 67, књ. 609, бр. 11 (2018), стр. 345-357, (COBISS.SR-ID 513471408), (Категорија M51);

У овом раду аутор анализира право на мировање радног односа. Право на мировање радног односа је право које имају само лица која се налазе у радном односу, а не и лица која су ангажована по основу уговора којима се не заснива радни однос. Претходно наведено право се остварује на основу захтева који запослени подноси послодавцу. Поред основа наведених у Закону о раду, мировање радног односа је уређено и посебним прописима. Ради се о великом броју закона којима се уређује положај запослених који своја права и обавезе остварују у посебним режимима радног односа. Као спорна питања аутор одређује, која права запосленом из радног односа мирују, с обзиром да не постоји посебан пропис или одредба у Закону у раду која то уређује. Такође, нејасно је и када запосленом мирују права поводом постављења на јавну функцију.

- 3) АНТИЋ, Александар. Новине у уређењу радноправног положаја запослених у јавним службама у Србији. У: *Зборник радова Том 1 / Научни скуп са међународним учешћем Универзално и особено у праву, Косовска Митровица 2018* [ур. Огњен Вујовић], Зборник радова. Косовска Митровица: Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, 2018, стр. 425441. (COBISS.SR-ID513449904), (Категорија M31);

Аутор у раду врши анализу новина које се везане за уређење радноправног положаја запослених у јавним службама у Србији. На почетку аутор врши осврт на појам јавних служби и промене везане за њих, а које су настале под утицајем бројних друштвених, економских и политичких промена. Потом, дефинише појам запослених у јавним службама и указује на постојање неједнакости између њега и појма јавних службеника. Затим, утврђује нормативни оквир у којим се уређује радноправни положај запослених у јавним службама и указује на бројне праве прописе који исти дефинишу, а који су различити по својој правној снази, форми и садржини. На крају аутор указује на најбитнију новину везану за уређење радноправног положаја запослених у јавним службама у Србији, а која се састоји у доношењу Закона о запосленима у јавним службама.

- 4) АНТИЋ, Александар. Привремени рад „лизинг радне снаге“ у Србији, *Радно и социјално право : часопис за теорију и праксу радног и социјалног права*. ISSN 1450-5800. - Год.XXIII, бр. 2 (2019), стр. 147-168. (COBISS.SR-ID 513546416), (Категорија M 52);

Предмет овог рада је правна природа права на нужни део која се разматра кроз призму упоредних решења и оних заступљених у српском праву. У компаративном прегледу облигационоправне и наследноправне концепције нужног наслеђивања, као основних у наследном праву, указује се на њихове предности и недостатке, и дефинише мера њиховог задирања у слободу тестирања. Како је одређивање правне природе права на нужни део тесно повезано са питањем оправданости нормирања установе нужног наслеђивања и самим тим оправданости ограничавања завештајне слободе, у раду се даје каратак преглед теоријских схватања о овом питању, да би се на крају извео коначан закључак о савременом поимању основа нужног наслеђивања и његове правне сврхе.

- 5) АНТИЋ, Александар. Радноправни статус узбуњивача = Међународни, компаративни и национални аспект, *Правни живот: лист за правна питања и праксу*. ISSN 0350-0500. - Год. 64, књ. 577, бр. 11 (2015), стр. 365-376. (COBISS.SR-ID 513512112), Категорија (M51);

У раду аутор врши анализу радноправног статусу узбуњивача. За узбуњиваче је битан њихов радноправни положај. Начин радног ангажовања узбуњивача, њихов послодавац, права и обавезе које имају као и заштита од дисциплинских санкција и неоснованог отказа, често опредељују одлуку запосленог за или против узбуњивања. Одговарајуће правно нормирање радноправног статуса узбуњивача још увек није на адекватан начин извршено у националним и међунардним правним оквирима. Посебан међународни пропис посвећен регулисању њиховог радноправног статуса не постоји. Иста ситуација је и у националним правним системима. Међутим, приметна је појачана нормативна делатност посвећена узбуњивачима. Правно регулисање радноправног положаја узбуњивача је битно ради њихове заштите и спречавања промене њиховог положаја у негативном погледу након извршеног узбуњивања.

5. Оцена испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Комисија сматра да докторска дисертација кандидата Антић Александра у потпуности испуњава захтеве у погледу обима и квалитета у односу на пријављену тему. Садржина и обим урађене дисертације, као и коришћена литература одговарају пројекту дисертације наведеном у пријави теме. Сложеност и ширина обрађене теме утицали су да дисертација буде нешто већег обима од уобичајеног. Приликом обраде теме коришћена је одговарајућа научна апаратура и методологија примерена за научна истраживања у области права, као што је у пријави теме предвиђено.

Структура рада квалитетно је постављена а логички след тематских целина омогућава континуитет излагања. Специфичности радноправног положаја локалних службеника свеобухватно и квалитетно су обрађене, а ширина предмета истраживања је изискивала да фокус буде усмерен не ка свим, већа само ка оним особеностима које су најзначајније за сваки елемент службеничког статуса локалних службеника.

Квалитетно и научно утемељено изложена су теоријска гледишта и ставови, што садржински представља свеобухватну расправу која претпоставља завидан ниво научне информисаности. Анализа и сучељавање гледишта страних теоретичара радног права из обимне и квалитетне стране литературе и интерпретација законских решења из упоредног права, посебно модерних

европских држава, дају дисертацији квалитет упоредноправне студије о специфичности радноправног положаја локалних службеника.

6. Научни резултати докторске дисертације

Кандидат Антић Александар је на основу свеобухватног изучавања, анализе и објашњења предмета докторске дисертације дошао до више резултата који представљају допринос развоју радног права као науке и као гране права.

- У случају класификационог система локалних службеника најцелисходније мешовито решење при одређењу његових елемената. Дакле класификациони систем треба почивати на комбинацији елемената који су одговарајући у оквиру система радних места и система службеника. Тако, класификацију треба вршити узимајући у обзир стручне класификације службеника, његово формално образовање и искуство, али и сложеност и тежину послова.

- Службенички однос локалних службеника се може означити као посебна врста радног односа, пошто су у њему најпретежнији елементи радноправне природе, али је он због специфичности делатности коју врше како локални, тако и остали јавни службеници, знатно више од тога и сходно томе поседује специфичности у односу на лица запослена у општем режиму радних односа. Њихов службенички однос могли бисмо означити као сложени однос који се састоји од радноправног дела, који је повезан са вршењем рада локалног службеника и који почива на међусобном односу њега и његовог послодавца, тј. локалне самоуправе или територијалне аутономије, односно децентрализоване територијалне јединице и органа и организација изједначених са њима и управноправног дела, који почива на односу локалног службеника и грађана, а у себи садржи овлашћење за предузимање јавноправних овлашћења локалног службеника према грађанима.

- Сталност је битан елемент службеничког статуса. У погледу статуса локалних службеника сталност је према мишљењу аутора по интензитету значаја изједначен са професионалношћу. По правилу радни однос локалних службеника мора бити сталан, а само изузетно заснован на одређено време. Сталност локалних службеника у локалном службеничком систему мора бити правило, а радно ангажовање на одређено време изузетак оправдан објективним разлогима.

- Однос према грађанима је један од битних елемената статуса локалних службеника. Основни разлог за то је циљ вршења службе у јавном, тј. општем, а не приватном интересу и што је карактер послова који локални службеници обављају везан за решавање свакодневних проблема грађана. Есенцију деловања локалних службеника не чини ауторитативност, већ услужност према грађанима, па се стога они често поистовећују са сервисом грађана, иако наравно не треба пренебрегнути да је мноштво радњи које они предузимају повезано са могућношћу ауторитативног иступања. Међутим, несумњиво је да се локални службеници више могу посматрати као сервис грађана, него државни службеници и то је једна од њихових специфичности у односу на државне службенике.

- За статус локалних службеника, најбоље решење је потпуно посебан систем закона, којим ће он бити уређен. Чињеница је да ће он у појединим деловима бити сличан систему прописа којима се уређује положај државних службеника, али међу њима је неопходно постојање суштинске разлике у виду посебних прописа којима се уређује њихов радноправни положај и надлежности, због разлике у сржи послова које предузимају и послодаваца.

- Да ли ће на радноправни положај локалних службеника имати утицаја, која врста децентрализоване територијалне заједнице му је послодавац, зависи од конкретног правног поретка и прописа којима се уређује радноправни положај локалних службеника. Разлика у пракси постоји, имајући у виду да оне децентрализоване територијалне јединице које имају већи степен аутономије у односу на јединицу локалне самоуправе. Сходно томе, разликује се и врста послова које предузимају локални службеници у децентрализованим територијалним јединицама које имају различит степен аутономије у односу на централну власт. Такође, претходно наведена разлика произилази и због тога што је јединица локалне самоуправе у одређеним сегментима подређена аутономној покрајини, односно јединици локалне самоуправе вишег степена, у оквиру које функционише. Једна аутономна покрајина у свом саставу има више јединица локалне самоуправе.

- С обзиром да локални службеници обављају послове у оквиру локалних заједница правно и административно обликованих у јединице локалне самоуправе и територијалне аутономије, изазови које са собом носи глобализација у највећој мери су присутни у њиховом свакодневном раду. Глобалне промене се највише рефлектују на локалном нивоу.

- Циљ новог јавног менаџмента, између осталог, је и уклањање различитости између службеника у јавној управи и запослених у привредном сектору. Међутим, нови јавни менаџмент је пренебрегао чињеницу да су приватни и јавни сектор суштински различити и да се не могу у потпуности изједначити. Поједини елементи управљања из приватног у јавни сектор могу бити имплементирани или не сви. Са јавним службеницима се не може управљати као са приватним. Те је стога неопходна, на локалном нивоу, пажљива примена нових метода и начела повезаних са новим јавним менаџментом, како не би дошло до уништавања и нарушувања локалног службеничког система.

- Транзиција врши утицај на више сегмената у друштву. Њено дејство на све, па и на локалне службенике није упитно. Свака транзиција представља прелазак из једног економског, политичког и друштвеног система који постоји један дужи временски период, у један потпуно нови, па самим тим и непознат службеницима, а што свакако са собом носи бројне изазове по њихов свеукупни положај и рад.

- Посматрано глобално, сви запослени без обзира у коју групу спадају, морају имати нека минимална права, која су за све њих заједничка. Због тога Међународна организација има мало аката, који се односи на јавне службенике односно ниједан, који се односи на локалне службенике. Заштита јавних, па и локалних службеника, спроводи се кроз нормативне акте Међународне организације рада, који се односе на све запослене.

- За разлику од Међународне организације рада, Европску унију карактерише шире и чешћа нормативна активност, бројни органи, чвршћа повезаност њених чланица као и велики број њених службеника, тако да она поседује већи број аката који се односе непосредно или посредно на локалне службенике.

- У Немачкој не постоји позитивноправни појам локалних службеника. Постоји бројни правни акти различите правне снаге, којима се уређује њихов положај. Према мишљењу аутора локалним службеницима у Немачкој можемо сматрати службенике јединица локалне самоуправе, тј. службенике који су радно ангажовани у органима и организацијама општина, градова, дистрикта и другим јединицама локалне самоуправе, с обзиром на то да да упркос бројним разликама ипак постоји велики део заједничког именитеља међу њима.

- Због великог броја једница локалне самоуправе морамо приметити да значајан део јавних службеника у Француској чине лица запослена у њиховим органима и организацијама. Кандидат је става да се под појам локалних службеника у Француској могу подвести јавни службеници у звању који своје активности обављају у органима и организацијама јединица локалне самоуправе, без обзира на то ком степену оне припадају. Као локалне службенике не можемо означити запослене у болницама због тога што оне не припадају кругу органа и организација јединица локалне самоуправе.

- Полицијски и ватрогасно – спасилачки службеници у Уједињеном краљевству Велике Британије и Северне Ирске нису државни службеници у органском смислу. Органи у којима они предузимају активности из своје надлежности најчешће нису део централне власти и не припадају државним органима. Међутим, иако су органи у којима они раде по свом начину уређења и функционисања ближи органима јединицама локалне самоуправе, него државним органима, пре свега због карактера после које предузимају аутор је мишљења да су полицијски и ватрогасно – спасилачки службеници у Уједињеном краљевству државни службеници.

- Органе и организације јединица локалне самоуправе у Уједињеном краљевству карактерише висок степен различитости и специфичности. Имајући у виду претходно наведене различитости које карактеришу правни систем Уједињеног краљевства аутор је става да би локалне службенике могли означити као лица која обављају послове из надлежности јединица локалне самоуправе. Међутим, неопходно је и да им је јединица локалне самоуправе послодавац, с обзиром да послове из делокруга у јединицама локалне самоуправе обављају и организације приватноправног карактера.

- На основу позитивноправних прописа у Републици Северној Македонији кандидат закључује да не постоји разлика између локалних и државних службеника. Локални службеници се сматрају државним службеницима. Разлика међу њима је теоретске природе и готово да нема своје утемељење у позитивноправним актима.

- У Републици Црној Гори постоји јединствени службенички систем у коме је признат посебан статус локалних службеника. Такође, статус локалних службеника је уређен на јединствен начин за територију целе Црне Горе.

- У Републици Српској положај локалних службеника и функционера јединица локалне самоуправе уређени су посебним законима. Ради се о специфичном решењу, с обзиром да упоредноправно посматрано, у осталим земљама бивше Југославије не постоји посебан закон којим се дефинише положај функционера јединица локалне самоуправе, већ се он уређује у оквиру закона којим се дефинише положај локалних службеника.

- Између локалних и државних службеника у Федерацији Босне и Херцеговине постоји правна и терминолошка једнакост. Једина разлика се запажа у погледу позитивноправног уређења положаја локалних службеника у односу на државне службенике огледа се у томе што кантони додатно својим законима дефинишу њихов положај. Теоретски посматрано локалним службеницима се могу сматрати службеници јединица локалне самоуправе и кантоне, који представљају аутономне јединице како Босне и Херцеговине, тако и Федерације Босне и Херцеговине.

- Службеници Брчко дистрикта могу се означити локалним службеницима. Упркос знатном већем степену аутономије који поседује Брчко дистрикт у односу на остале јединице локалне самоуправе у Босни и Херцеговини, он нема обележја државе нити је карактер послова и овлашћења која његови службеници врше такав да бисмо их теоретски могли означити државним службеницима.

- За положај локалних службеника у Републици Хрватској у односу на остале земље бивше Југославије, карактеристично је постојање службеничких судова. У

Хрватској постоји теоријска али и позитивноправна разлика између локалних и државних службеника с обзиром да је њихов положај регулисан посебним законима.

- У Републици Словенији положај локалних службеника није уређен посебним законом већ у оквиру једног прописа заједно са статусом свих осталих службеника. Упркос томе што се у појединим одредбама прописа који се примењују ради уређења радноправног положаја локалних службеника препознаје њихова специфичност у односу на државне и остале јавне службенике, мишљења смо да се у Словенији, локални службеници могу означити као теоријска, а не позитивноправна категорија.

- Након увођења самоуправљања, локални службеници су у своме положају били готово изједначени са запосленима у привредним организацијама и нису поседовали специфичности у односу на остале јавне службенике.

- После дугогодишњег важења Закона о радним односима у државним органима, који је донет у сутон социјалистичке Југославије, од првог децембра 2016. године почeo је са применом Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. На основу овог прописа, теоретски посматрано локалним службеником се може означити појединац који обавља изворне или поверене послове из надлежности јединице локалне самоуправе, који су по свом карактеру управноправни, тј. приликом њиховог предузимања долази по правилу до заснивања управноправног односа између грађана и службеника у коме је правно јача воља, воља локалног службеника. Остале активности које подразумевају обављање одређених делатности које не карактерише есенција власти, него су по својој суштини сервисне природе (комунални послови, пружање услуга од општег интереса...) и током којих по правилу не настаје управноправни однос између грађана и лица које тај посао предузима, предузимају појединци (запослени у привредним друштвима, предузећима, установама, јавним агенцијама, фондовима и фондацијама) који се позитивноправно посматрано у Републици Србији не дају сматрати локалним службеницима.

- С обзиром на све веће радно ангажовање лица по основу уговора којима се не заснива радни однос, ради обављања послова које би требало да предузимају локални службеници, аутор је става да се тренутно у пракси под локалним службеницима почињу посматрати не само лица која се налазе у радном односу, већ и лица која обављају послове из надлежности јединице локалне самоуправе, по основу некога од уговора којима се не заснива радни однос.

- Звања локалних службеника идентична су звањима државних службеника. Између осталог и подударност међу звањима наглашава јединственост службеничког система у Србији.

- Искључење конкурсног поступка при пријему у радни однос на одређено време, изузев у случају рада у кабинету функционера, онемогућава учешће већег броја лица у конкурсном поступку, самим тим теже ће се изабрати и одговарајући кандидат али и у одређеном степену доводи до смањења контроле јавности над радом аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Уједно, оно је у супротности и са чланом 19. ставом 1. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, којим је прописано да су при запошљавању свим кандидатима под једнаким условима доступна сва радна места. Такође, забрана прерастања радног односа из одређеног на неодређено време не треба да важи у случају радног односа на одређено време због повећаног обима посла али да је не треба укидати за остале основе предвиђене за рад на одређено време. У супротном, да нема забране, ради обезбеђења радног односа на неодређено време конкретном службенику, намерно би се стварали услови од стране послодавца за преображај радног односа из одређеног у неодређено време.

- Редослед попуњавања извршилачких радних места локалних и државних службеника је исти. Могућност преузимања из државног органа у орган или организацију јединице локалне самоуправе или аутономне покрајине указује нам на јединственост службеничког система, која је додатно појачана могућношћу хоризонталног кретања службеника из државних органа у органе и организације јединица локалне самоуправе и аутономне покрајине.

- Апсолутна слобода, конкурсне комисије у избору кандидата за службеника на положају би ограничила у потпуности орган који га поставља, а што не би било добро, имајући у виду да их он поставља. Такође, у свом свакодневном раду, службеници на положају су усмерени на сарадњу са органом који их је поставио, те је због тога неопходно да и орган који их поставља има одређену слободу при њиховом избору, која наравно мора бити ограничена јавним интересом. Међутим, чињеница је да се та слобода у пракси злоупотребљава, ради постављања на положај политички подобних појединача.

- Целисходније је да службеник на положају, који руководи органом у који се прима службеник на извршилачко радно место пријем у радни однос службеника изврши доношењем једног решења, а не са два једним које би донео о избору кандидата, а другим о пријему у радни однос. У супротном би жалба могла да се изјави на оба решења, која би садржински била идентична, тј. њу би нездовољни кандидат изјављивао због истог чињеничног стања, због тога што сматра да је при избору кандидата дошло до повреде материјалних или процесних одредби.

- Према мишљењу кандидата локални службеник, који је примљен у радни однос на основу конкурсног поступка, који је пресудом управног суда оглашен незаконитим, би требало да остане у радном односу, пошто не постоји основ за престанак радног односа у Закону о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, који би могао да се повеже са претходно наведеном ситуацијом. Приликом будућих промена одредби Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе неопходно је уредити ово питање.

- Аутор сматра да је погрешно при заснивању радног односа кандидатима, који поседују државни стручни испит пружити предност, у односу на оне који га немају. Државни стручни испит се може положити након заснивања радног односа на неодређено време, тј. исти није услов за заснивање радног односа и пружање предности кандидатима, који га поседују према нашем мишљењу је противправно и чини конкурс незаконитим.

- Приметно је да је систем оцењивања у пракси метод за чување мира међу локалним службеницима. Највећи број локалних службеника добија идентичне оцене, тј. оцену „добар“, којом се чува тренутно звање службеника, с обзиром да су места за напредовање ограничена и да нема финансијских средстава за финансирање награђивања локалних службеника, који имају највише оцене, а оцена „добар“ са собом не носи негативне последице по запосленог, те је она такође најподеснија у пракси за оцењивање. Поступак оцењивања је сложен и захтева одређено време како би се спровео, а руководиоци често због свог обима посла немају довољно времена да му се у потпуности посвете, те прибегавају оцени „добар“, као решењу којим иду линијом мањег отпора.

- Лакше повреде службене дужности локалних службеника нису таксативно наведене у Закону о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Постоји слобода послодавца да бројне радње службеника одреди као лакшу повреду службене дужности, што у извесним ситуацијама може бити злоупотребљено. Међутим, аутор је мишљења да је исправно дати слободу послодавцу у овом случају, пошто би таксативно навођење лакших повреда службених дужности

произвело могућност да се не наведу одређене радње које би представљале повреду, иако оне то суштински јесу.

- Не постоји могућност да послодавац у случају непоштовања отказног рока поништи отказ локалном службенику, јер је слобода престанка радног односа од стране запосленог, један од саставних елемената слободе рада. Послодавац може једино од бившег запосленог локалног службеника захтевати накнаду штете, уколико је иста по њега настала због непоштовања отказног рока.

- Аутор је става да је погрешно искључити жалбу у случајевима престанка радног односа по сили закона, јер стварају основ за злоупотребу. Предвиђање жалбе у овим случајевима, одужило би отказни рок и учинило формалнијим отказни поступак али би омогућило додатну заштиту положаја локалним службеницима.

- Критеријуми за утврђивање вишке запослених, приликом будућих измена Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе требало би да постану његов саставни део, а зарад правне сигурности запослених у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

- Највећа опасност по рад жалбене комисије у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе прети од органа, који је образује. Због тога она никада не може бити апсолутно независна, јер је именује орган послодавца да одлучује о правим његових запослених. Приликом будућих измена Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, било би добро предвидети да макар једног њеног члана бира неки орган који није део организационе структуре послодавца, како би се појачала њена независност и објективност у раду.

7. Применљивост и корисност резултата у теорији и пракси

Докторска дисертација кандидата је прва обимнија свеобухватна студија о границама слободе завспецифичности радноправног положаја локалних службеника и представља солидну истраживачку грађу за даља доктринарна истраживања. У дисертацији су представљена и квалитетно објашњена многобројна схватања еминентних страних и домаћих теоретичара радног и службеничког права, коришћена је обимна литература на енглеском и немачком језику, и детаљно приказана законска решења у најзначајнијим европским правним породицама. Због тога овај рад може бити погодан научни извор за изучавање савремених гледишта о положају локланих службеника на европском правном простору и бити литература на вишим нивоима правних студија.

Поред научних резултата, кандидат је својом дисертацијом постигао и важне резултате на нормативно-практичном плану. Поједини предлози су у довољној мери прецизни и образложени да могу користити законодавцу приликом обликовања одређених установа радног и службеничког права у будућим законима који уређују материју радних и службеничких односа.

Резултати научног истраживања презентирани у дисертацији могу бити од користи и за правну праксу. Анализа и тумачења норми позитивног права које садржи дисертација у практичној примени нарочито могу бити корисни код решавања спорних питања, попуњавања правних празнина и тумачења правних стандарда у домену радноправног положаја локланих службеника.

8. Начин презентирања резултата научној јавности

Резултати научног истраживања презентирани у дисертацији могу бити од користи и за правну праксу. Анализа и тумачења норми позитивног права које садржи дисертација у практичној примени нарочито могу бити корисни код решавања спорних питања, попуњавања правних празнина и тумачења правних стандарда у домену радноправног положаја локланих службеника.

8. Начин презентирања резултата научној јавности

Резултати докторске дисертације биће представљени научној и стручној јавности путем реферата на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. Као погодан начин су и научни чланци који ће се објављивати у домаћим и страним часописима. Учешће на окружним столовима и другим облицима научне и стручне дебате, омогућиће кандидату да представи своје предлоге за новелирање законских решења. Доктринарна гледишта и упоредноправна искуства могу се представити у виду продубљених предавања на вишим нивоима правних студија. Уз одговарајућу дораду и прилагођавање, дисертација може бити објављена у виду научне монографије.

III ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА КОМИСИЈЕ

Комисија је једногласна у оцени да докторска дисертација Антић Александра под називом „Специфичности радноправног положаја локалних службеника“ садржи оригинални научни допринос и да је подобна за јавну одбрану.

IV ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

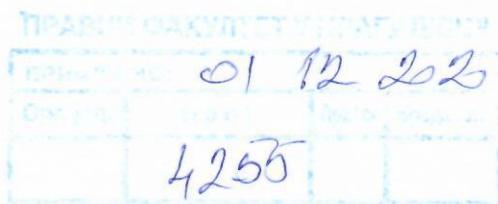
На основу извршене анализе и оцене рада, Комисија сматра да докторска дисертација „Специфичности радноправног положаја локалних службеника“ кандидата Антић Александра, у потпуности испуњава услове за јавну одбрану и предлаже Наставно-научном већу Правног факултета Универзитета у Крагујевцу и Већу за дрштвено-хуманистичке науке Универзитета у Крагујевцу да прихвати овај извештај и одобри јавну одбрану докторске дисертације.

КОМИСИЈА

1. др Жељко Мирјанић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у Бањој Луци,
ужа научна област радно и социјално право (председник)

2. др Сенад Јашаревић, редовни професор
Правног факултета Универзитета у Новом Саду
ужа радноправна научна област (члан)

3. др Бојан Урдаревић, ванредни професор
Правног факултета Универзитета у Крагујевцу,
ужа радноправна научна област (члан)

**ОЦЕНА МЕНТОРА О ИЗВЕШТАЈУ О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ ДОКТОРСКЕ
ДИСЕРТАЦИЈЕ ОДНОСНО ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА**

НАЗИВ ДИСЕРТАЦИЈЕ	Специфичности радноправног положаја локалних службеника
Кандидат	Антић Александар
Ментор	Проф. др Радоје Брковић
Датум пријема потпуног извештаја о провери оригиналности докторске дисертације, односно докторског уметничког пројекта	30.11.2020. године

1. Докторска дисертација кандидата Антић Александра под називом „Специфичности радноправног положаја локалних службеника“ је оригинално научно дело и представља резултат самосталног рада докторанта Антић Александра.
2. Докторант Антић Александар је у својој докторској дисертацији поштовао академска правила цитирања, навођења извора и сл.
3. Уочена подударања текста (20% SIMILARITY INDEX) искључиво су условљена цитирањем законских и подзаконских норми (11% SIMILARITY INDEX постоји у односу на сайт www.puma.vojvodina.gov.rs, 3% у односу на сайт zrenjanin.org.rs, 2% у односу на сайт nardus.mprn.gov.rs, 1% у односу на сайт mduls.gov.rs... на којима се налазе законски и подзаконски прописи), радова других аутора, текстова међународних конвенција, докумената (сви претходно наведени извори су навођени у фуснотама), као и коришћењем општих географских, правних појмова, назива институција, личних имена и језичких израза.

Имајући у виду све претходно речено, докторска дисертација Антић Александра под називом „Специфичности радноправног положаја локалних службеника“ је оригинално научно дело, те се прописани поступак припрема за одбрану може наставити.

Датум

01.12.2020. године

ПОТПИС МЕНТОРА

Проф. др Радоје Брковић